

Eteläpohjalaiset matkailuyritykset tuottavat arvokasta tietoa toimialalle

23.12.2024

Yksittäisen eteläpohjalaisen matkailuyrittäjän tai -toimijan voi olla joskus haastavaa saada sellaista tutkittua tietoa, joka tukisi omaa matkailutoimintaa ja sen kehittämistä.

Kiireisen arjen pyörteissä onkin hyvä säännöllisesti pysähtyä katsomaan omaa matkailutoimintaa laajemmasta perspektiivistä. On hyvä pohtia, millaista kehitystä matkailussa on tapahtunut sekä koko toimialalla että Etelä-Pohjanmaan alueella. Tätä voi peilata siihen, miten oma matkailutoiminta on kehittynyt tai mihin suuntaan sitä pitäisi kehittää.

Ennakointi ja ajan hermolla pysyminen on tärkeää, jotta sellaiset muutokset tai trendit, jotka ovat olleet jo jonkin aikaa näkyvillä, eivät tulisi yllätyksenä. On helpompaa varautua ja kehittää omaa toimintaansa suunnitellusti kuin reagoida viime hetken muutoksiin nopealla aikataululla.

Matkailubarometrin vastaajaverkoston kehittäminen

Matkailutoimialan tiedontarpeeseen on pyritty vastaamaan Etelä-Pohjanmaan matkailubarometrilla, joka kartoittaa matkailuyrittäjien näkemyksiä ja suhtautumista lähitulevaisuuteen. Matkailubarometrejä on tehty vuosilta 2021 (Järvinen ym., 2022), 2022 (Järvinen ym., 2023) ja 2023 (Järvinen ym., 2024). Matkailubarometreja tullaan toteuttamaan myös tulevina vuosina, ainakin vuoteen 2026 saakka. Säännöllisesti toteutetut selvitykset tarjoavat paitsi arvokasta tietoa yksittäisiltä vuosilta, myös tietoa muutoksen suunnasta ja pidemmän ajan kehityskaarista.

Matkailubarometrin tietojen koostamiseksi tehty kysely on aiempina vuosina lähetetty noin 460–480 yritykselle ja muille matkailupalveluita tuottavalle taholle, joista 75–81 tahoa on vastannut kyselyyn (Järvinen ym., 2022, s. 4), 2022 (Järvinen ym., 2023, s. 4) ja 2023 (Järvinen ym., 2024, s. 4). Vastaaminen tehdään anonyymisti ja vastaukset esitetään siten, ettei niitä voidaan yhdistää vastaajaan. Vastaajat ovat halutessaan voineet jättää yhteystietonsa, jolloin on voitu tarkastella, millaisilta matkailutoimijoilta on saatu vastauksia.

Verrattaessa vastanneiden määrää barometrikyselyn saajien määrään huomataan, että vastausprosentti jää verrattain alhaiseksi. Mahdollisia syitä alhaiseen vastausprosenttiin voivat olla esimerkiksi, että vastaajataho ei koe toimivansa matkailutoimialalla, kuten yhdistykset, taikka matkailuun liittyvän yritystoiminnan katsotaan olevan pientä ja sitä tehdään liitännäiselinkeinona. Vastauksissa tarkastellaan myös investointihalukkuutta ja työllistävyyttä, jolloin kyselyn saanut taho ei välttämättä koe olevansa varsinaista kohderyhmää.

Toisaalta, kun on tarkasteltu kyselyyn vastanneita tahoja, on huomattu, että vastaajajoukko edustaa hyvin eteläpohjalaista matkailutoimialaa. Vastauksia on saatu eri puolilta maakuntaa, ja matkailun eri toimialat ovat olleet hyvin edustettuina. Eri vuosien matkailubarometreja toteutettaessa on kiinnitetty huomioita siihen, että kysely voitaisiin lähettää lähtökohtaisesti pienemmälle joukolle vastausten edustettavuuden siitä kärsimättä.

Seuraavana askeleena on tarkoitus kehittää matkailubarometrin vastaajaverkostoa. Vastaajaverkostoa on tarkoitus tiivistää ja sitouttaa niin, että jatkossa kysely voitaisiin lähettää niille matkailualan toimijoille, jotka ovat aktiivisia eteläpohjalaisia matkailualan toimijoita ja jotka sitoutuvat vuosittain tehtävään kyselyyn. Olisi tärkeää saada ylläpidettyä vähintään jo saavutettua vastaajamäärää tai nostettua sitä noin sataan vastaajaan vuosittain.

Lisäksi on huolehdittava, että matkailubarometrin vastaajaverkostossa mukana olevat toimijat edustavat monipuolisesti toimialaa. Mukana tulee olla esimerkiksi majoitus- ja ravitsemispalveluita tarjoavia yrityksiä, tapahtuma- ja ohjelmajärjestäjiä sekä huvi-, virkistys-, urheilu- ja kulttuuripalveluita tuottavia toimijoita. Lisäksi mukana tulee olla matkailutoimintaa pääelinkeinona ja sivuelinkeinona harjoittavia yrityksiä, eri kokoluokan yrityksiä sekä niin maaseutumatkailukohteita yhtä lailla kuin kaupunkikohteitakin. Verkostossa mukana olevia tahoja voidaan myös tarkastella sen mukaan, millaisille asiakasryhmille palveluita tarjotaan eli esimerkiksi vapaa-ajan matkailijoille, työn vuoksi matkaileville tai tapahtumavieraille.

Matkailubarometri 2024 tulossa alkuvuodesta 2025 – pysy kuulolla!

Seuraavan matkailubarometrin eli Etelä-Pohjanmaan matkailubarometrin 2024, ensi vuoden 2025 alussa ja se tullaan julkaisemaan vielä saman vuoden aikana.

Jos olet matkailualan toimija, on tärkeää, että vastaat matkailubarometrin kyselyyn huolellisesti, niin saamme seuraavankin matkailubarometriin rautaisannoksen tietoa matkailun ajankohtaisesta tilanteesta Etelä-Pohjanmaalla. Matkailubarometri voidaankin nähdä eteläpohjalaisten matkailutoimijoiden yhteisenä ponnistuksena ja voimien yhdistämisenä: yhdessä saamme aikaan enemmän kuin kukaan toimija voisi yksin tehdä.

Vähintäänkin yhtä tärkeää on kuitenkin myös se, että perehdyt ensi vuoden matkailubarometrin tuloksiin huolellisesti oman matkailutoimintasi näkökulmastasi: miten tulokset voivat vaikuttaa omaan toimintaasi tai mitä toimenpiteitä matkailutoiminnassasi pitäisi tehdä näiden tulosten pohjalta?

Edelläkävijät vaikuttavat tulevaisuuden suuntaan – ole sinäkin heidän joukossaan!

Tämä artikkeli on kirjoitettu osana Matkailun kestävä siirtymä -hanketta. Hanke on Euroopan unionin osarahoittama. Hankkeessa tuotetaan ja hyödynnetään matkailutoimialalle maakunnallista matkailutietoa ja hiilijalanjälkitietoa. Hankkeessa tehdään tiedonhankintaa erilaisin selvityksin, joita ovat esimerkiksi Etelä-Pohjanmaan matkailubarometrit vuosista 2023–2025, Etelä-Pohjanmaan matkailijaselvitys 2024, kävijämääräselvitykset tapahtumien ja matkailukohteiden osalta sekä matkailun aluetaloudellisten vaikutusten arviointi. Lisäksi alueen matkailutoimijoita ja matkailutoimialan sidosryhmiä valmennetaan, osallistetaan ja sitoutetaan tiedolla johtamiseen ja hiilineutraaliuteen pyrkimiseen. Lisäksi hankkeessa arvioidaan eteläpohjalaisen matkailun alueellinen hiilijalanjälki ja laaditaan vähähiilisen matkailun tiekartta. Hanketta toteuttavat yhdessä Seinäjoen ammattikorkeakoulu ja Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti.

Elina Järvinen
asiantuntija TKI
SeAMK

Miska Rossinen-Kaihlamäki
asiantuntija TKI
SeAMK

Kirjoittajat ovat TKI-asiantuntijoita, jotka työskentelevät matkailu- ja yrityshankkeissa Seinäjoen ammattikorkeakoulussa.

Lisätietoja: Elina Järvinen, projektipäällikkö
p. 040 868 0610, elina.jarvinen@app-staging.seamk.hion.dev

Lähteet

Järvinen, E., Jyllilä, S., & Katajavirta, M. (2022). Etelä-Pohjanmaan matkailubarometri 2021: Kyselyn tulokset. Seinäjoen ammattikorkeakoulu. https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2022040627404

Järvinen, E., Katajavirta, M., & Jyllilä, S. (2023). Etelä-Pohjanmaan matkailubarometri 2022: Kyselyn tulokset. Seinäjoen ammattikorkeakoulu. https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2023031531959

Järvinen, E., Katajavirta, M., & Jyllilä, S. (2024). Etelä-Pohjanmaan matkailubarometri 2023: Kyselyn tulokset. Seinäjoen ammattikorkeakoulu. https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2024052335529